

Vastgesteld door het bondsbestuur d.d. 15 maart 2007;
inwerkingtredend op 1 april 2007.

ALGEMEEN

Artikel 1 Equipages

Petanque is een sport waarbij partijen worden gespeeld tussen equipages van:

- drie spelers en drie spelers (triplekken).

Ook zijn partijen mogelijk tussen:

- twee spelers en twee spelers (doublekken); of
- één speler en één speler (enkelspel).

Bij triplekken beschikt iedere speler over twee boules. Bij doublekken en enkelspel beschikt iedere speler over drie boules.

Een andere equipagesamenstelling is niet toegestaan.

Artikel 2 Goedgekeurde boules

Petanque wordt gespeeld met door de FIPJP goedgekeurde boules die:

1. van metaal zijn;
2. een diameter hebben van ten minste 7,05 en ten hoogste 8,00 centimeter;
3. een gewicht hebben van ten minste 650 en ten hoogste 800 gram; het handelsmerk van de fabrikant en het gewicht dienen in de boules te zijn gegraveerd en altijd leesbaar zijn; bij wedstrijden die uitsluitend toegankelijk zijn voor jeugdspelers van 11 jaar of jonger zijn boules van 600 gram en met een diameter van 65 millimeter toegestaan, mits vervaardigd door een erkende fabrikant; en
4. niet zijn gevuld met lood of zand; in algemene zin mogen zij geen enkele bewerking of andere opzettelijke verandering hebben ondergaan na de vervaardiging door een erkende fabrikant (zogenoemde getrukeerde boules); het is met name verboden de boules opnieuw te verhitten (na te gloeien) teneinde de door de fabrikant gegeven hardheid te veranderen.

Naam en voornaam van de speler, of zijn initialen, mogen echter in de boules worden gegraveerd, evenals diverse aanduidingen van de fabrikant, volgens de overeengekomen specificaties van het fabricageproces.

Artikel 2bis Ondeugdelijke boules

Een equipe waarvan een speler schuldig wordt bevonden aan overtreding van de regels van punt 4 van het voorgaande artikel, wordt onmiddellijk van het toernooi uitgesloten (gediskwalificeerd).

In geval van getrukeerde of nagegloeide boules riskeert de speler intrekking van zijn licentie gedurende een periode waarvan de duur is vastgelegd in het reglement tuchtrechtspraak. Daarnaast kan de commissie tuchtrechtspraak van de bond waarbij de schuldige speler is aangesloten, hem nog andere sancties opleggen.

Als de boules zijn geleend en de eigenaar bekend is, wordt de laatste geschorst voor een periode waarvan de duur is vastgelegd in het reglement tuchtrechtspraak van de bond waarbij hij is aangesloten.

Als een niet-getrukeerde, maar versleten of ondeugdelijk vervaardigde boule een controle niet met succes doorstaat of niet voldoet aan de eisen 1, 2 of 3 van het voorgaande artikel, dient de speler deze te vervangen. Hij mag ook de gehele set boules vervangen.

Een door spelers ingediend protest met betrekking tot de punten 1, 2 of 3 van het voorgaande artikel kan alleen vóór de partij worden ingediend. De spelers hebben zich ervan te vergewissen dat hun boules en die van hun tegenstander aan de gestelde eisen voldoen.

Een protest met betrekking tot punt 4 van het voorgaande artikel kan gedurende de gehele partij worden ingediend, maar alleen tussen twee werpronden in. Als een dergelijk protest na de derde werpronde wordt ingediend en ongegrond blijkt, worden drie punten opgeteld bij de score van de tegenstander.

Als er boules worden opengemaakt, is de indiener van het protest aansprakelijk. Met name is hij gehouden de boules, als die in orde blijken te zijn, te vergoeden of te vervangen. In geen geval echter kan van hem schadevergoeding worden geëist.

De scheidsrechter of de jury mag te allen tijde de boules van één of meer spelers controleren.

Artikel 3 Goedgekeurde buts

Buts zijn van hout of van kunststof. In het laatste geval dragen zij het handelsmerk van de fabrikant en heeft de FIPJP officieel erkend dat zij aan de overeengekomen specificaties van het fabricageproces voldoen.

Buts hebben een diameter van ten minste 25 en ten hoogste 35 millimeter.

Geverfde buts, ongeacht de kleur, zijn toegestaan.

Artikel 4 Licenties

Een licentie dient te voldoen aan de eisen die de bond stelt, en in het bijzonder zijn voorzien van een recente, gestempelde pasfoto en de handtekening van de houder.

Voor het begin van een toernooi dient iedere speler zijn licentie te tonen aan de wedstrijdleiding. Hij dient deze ook te tonen op verzoek van de scheidsrechter of van zijn tegenstander, tenzij de licentie bij de wedstrijdleiding berust.

SPEL EN BUT

Artikel 5 Terrein

Pétanque kan op elk terrein worden gespeeld. De wedstrijdleiding of de scheidsrechter kan de équipes echter een afgebakend terrein toewijzen. In dat geval dient dit terrein, voor het landelijke gedeelte van nationale kampioenschappen en voor internationale toernooien, ten minste 4 meter breed en 15 meter lang te zijn.

Voor andere toernooien kan de bond afwijkingen van deze afmetingen toestaan, tot een minimum van 3 bij 12 meter.

Als speelterreinen elkaar raken, wordt de gemeenschappelijke scheidingslijn aan de kopse zijde van een terrein beschouwd als uitlijn.

Als het terrein van een afzetting is voorzien, dient de afstand tussen deze afzetting en de grens van niet-toegestaan terrein (de uitlijn of verlieslijn) ten minste 30 centimeter te bedragen. De afstand tussen de afgebakende terreinen en de uitlijn bedraagt ten hoogste 4 meter.

Deze regels gelden met name voor een finaalterrein.

Een partij gaat tot en met 13 punten. In voorronden en cadragepartijen kan eventueel worden gespeeld tot en met 11 punten.

Artikel 6 Begin van het spel; de werpcirkel

De équipes tossen om te bepalen welke equipe het terrein kiest en het but als eerste uitwerpt.

Als de wedstrijdleader de équipes een terrein heeft toegewezen, dient het but op dit toegewezen terrein te worden uitgeworpen. De équipes mogen niet zonder toestemming van de scheidsrechter uitwijken naar een ander terrein.

Een speler van de equipe die de toss heeft gewonnen, kiest de plaats waar wordt begonnen en trekt een cirkel waar de voeten van iedere speler geheel in passen; de diameter van deze werpcirkel bedraagt echter ten minste 35 en ten hoogste 50 centimeter.

Als gebruik wordt gemaakt van een voorgefabriceerde cirkel dient deze een binnendiameter van 50 centimeter te hebben.

De cirkel geldt voor de drie opeenvolgende uitwerpen waarop de equipe recht heeft, en dient te worden geplaatst of getrokken op ten minste één meter van enig obstakel of de grens van niet-toegestaan terrein en, bij niet-afgebakende terreinen, op ten minste twee meter van enige andere in gebruik zijnde werpcirkel.

De equipe die het but gaat uitwerpen dient alle werpcirkels in de nabijheid van de te gebruiken cirkel uit te wissen.

Het binnendeel van de werpcirkel mag geheel worden geëffend gedurende de werpronde, maar dient aan het einde daarvan, of in elk geval voordat in de volgende werpronde het but wordt uitgeworpen, in de oude staat te worden hersteld.

De werpcirkel is geen niet-toegestaan terrein.

Tijdens het werpen van boules dienen de voeten van de speler binnen de cirkellijn te blijven (zij mogen deze niet deels bedekken); zij mogen de werpcirkel niet verlaten of geheel van de grond komen vóór de geworpen boule de grond raakt. Geen ander lichaamsdeel mag de grond buiten de werpcirkel raken.

Zij die het gebruik van een been missen, is het toegestaan met slechts één voet binnen de werpcirkel plaats te nemen.

Voor spelers in een rolstoel geldt dat ten minste één wiel (aan de zijde van de werparm) zich binnen de werpcirkel dient te bevinden.

Dat een speler het but uitwerpt, betekent niet dat hij ook de eerste boule dient te werpen.

Artikel 7 Voorgeschreven afstanden bij het uitwerpen van het but

Bij het uitwerpen van het but is het slechts geldig als:

1. de afstand van het but tot de voorkant van de werpcirkel
 - ☞ voor pupillen ten minste 4 en ten hoogste 8 meter,
 - ☞ voor aspiranten ten minste 5 en ten hoogste 9 meter, en
 - ☞ voor junioren en senioren ten minste 6 en ten hoogste 10 meter bedraagt;
2. de afstand van de werpcirkel tot enig obstakel en tot de uitlijn ten minste één meter bedraagt;
3. de afstand van het but tot enig obstakel en tot de uitlijn ten minste één meter bedraagt; en
4. het but zichtbaar is voor een speler die geheel rechtop in de werpcirkel staat, met de voeten zover mogelijk van elkaar verwijderd; in geval van twijfel beslist de scheidsrechter of het but zichtbaar is; tegen zijn beslissing is geen beroep mogelijk.

In de volgende werpronde wordt het but uitgeworpen vanuit een werpcirkel die wordt getrokken rond het punt waar het lag aan het einde van de vorige werpronde, behalve als:

- ☞ de werpcirkel zich op een afstand van minder dan één meter van enig obstakel of de uitlijn zou bevinden; of
- ☞ het but niet op alle toegestane afstanden zou kunnen worden uitgeworpen.

In het eerste geval trekt de speler de werpcirkel op de kortst mogelijke toegestane afstand van het obstakel of de uitlijn.

In het tweede geval mag de speler de positie van de werpcirkel achterwaarts verplaatsen in het verlengde van de lijn tussen de werpcirkel en de positie van het but in de voorgaande werpronde, maar niet verder dan tot hij het but op de maximaal toegestane werpafstand kan uitwerpen. Dit mag alleen als het but in geen enkele richting op de maximaal toegestane werpafstand kan worden uitgeworpen.

Als na drie opeenvolgende pogingen door eenzelfde equipe het but niet reglementair is uitgeworpen, gaat het over naar de tegenstander die eveneens drie pogingen mag doen, en de werpcirkel achterwaarts mag verplaatsen zoals in de vorige alinea is beschreven. In dit geval mag de werpcirkel niet nogmaals worden verplaatst, zelfs niet als ook deze equipe niet slaagt in haar drie pogingen.

In elk geval werpt de equipe die het but na de eerste drie worpen moest afstaan, de eerste boule.

Artikel 8 Ongeldig uitwerpen van het but

Als het but bij het uitwerpen wordt tegengehouden door de scheidsrechter, een speler, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp, is het ongeldig en dient het opnieuw te worden uitgeworpen; deze uitworp telt niet mee voor het aantal van drie waarop de equipe recht heeft.

Na het uitwerpen van het but en van de eerste boule mag de tegenstander nog altijd de geldigheid van de ligging van het but betwisten. Als het bezwaar terecht blijkt, worden het but en de boule opnieuw gespeeld.

Om het but opnieuw te kunnen uitwerpen dienen beide equipes het erover eens te zijn dat het ongeldig lag, of de scheidsrechter moet dat hebben beslist. Als een equipe in strijd hiermee handelt, verliest zij het recht op het uitwerpen van het but.

Heeft ook de tegenstander een boule geworpen, dan wordt het but geacht geldig te liggen en wordt er geen protest tegen de ligging meer in overweging genomen.

Artikel 9 Ongeldige ligging van het but

Het but is ongeldig in de volgende zes gevallen:

1. als het tijdens een werpronde over de uitlijn wordt verplaatst, zelfs als het daarna weer op toegestaan terrein terugkomt (een but op de uitlijn is geldig; het is ongeldig als het recht van boven gezien de uitlijn geheel is gepasseerd); een plas water waarin het but vrij drijft is niet-toegestaan terrein;
2. als het is verplaatst, en vanuit de werpcirkel niet meer zichtbaar is zoals in artikel 7 is beschreven (als het but achter een boule is verscholen, is het alleen op grond daarvan niet ongeldig; de scheidsrechter mag een boule tijdelijk wegnemen om na te gaan of het but zichtbaar is);
3. als het wordt verplaatst naar meer dan 20 meter van de werpcirkel (voor senioren en junioren), of naar meer dan 15 meter (voor aspiranten en pupillen), of naar minder dan 3 meter;

